

Drugovi sa minolovca

Por. b. b. Dušan Vesnić, Split

Motorna barkasa jedne mornaričke škole pristala je uz gat velikog lučkog grada. Regruti su, jedan za drugim, noseći »kofere«, one obične »vojničke« drvene, prelazili prvi put preko siza.

Onda još nisu znali za svoje dužnosti, jer bilo je to ujesen, kad su dolazili svakodnevno, vozom ili brodom, u grupama, kao novi mornari. A sada, postali su pravi majstori svog zvanja.

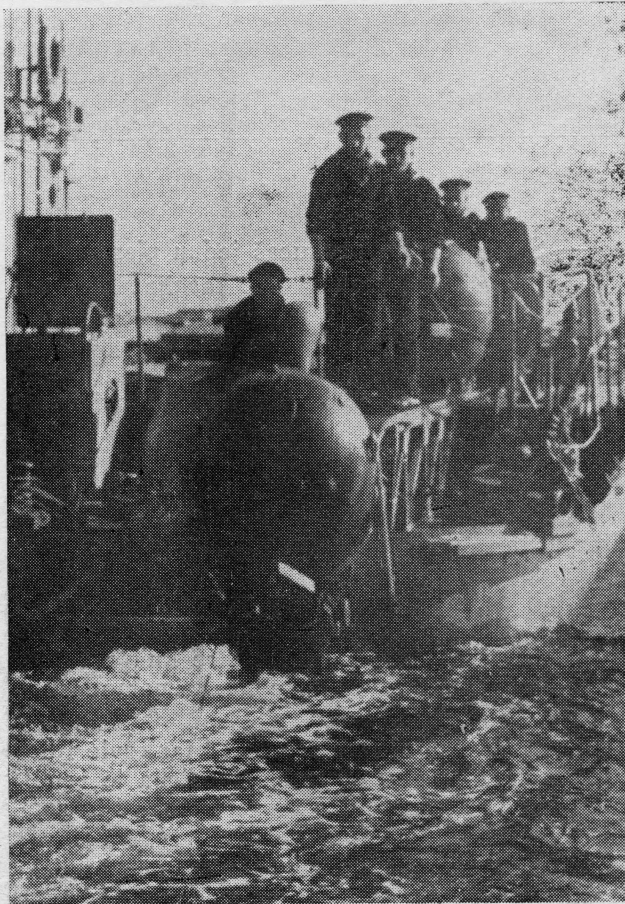
Meta tone

Minolovac je uplovio u ratnu luku sa jednog zadatka. Veće se spuštalo na brodove u četverovezu. Malo zatim komandant je dao:

— Vez voljno!

Razvodnik Dragoslav Vladimirović, komandir II. boračkog odreda, otišao je na svoju borbenu stanicu. S njim su još dva mornara. Po onome, kako im je uvjerljivo objašnjavao i davao uputstva u pogledu čišćenja oruđa, moglo se odmah primijetiti, da razgovara kao stariji sa mladim drugovima.

— I nemojte, molim vas, drugovi — objašnjavao je Vladimirović — da se obrukamo.

Minolovci u akciji

— Ne brini, družo Drago — govorio mu je jedan od ove dvojice novoukranih — komandant je tebe pred strojem pohvalio, a mi ćemo se truditi, da idemo tvojim primjerom.

Na šatorskom krilu ležali su mnogi dijelovi zatvarača. Sva trojica su sjedila na krajevima platna, čistili dio po dio i razgovarali.

— Kad sam došao iz svog sela Batovca u Mornaricu — nastavio je Drago — mislio sam, da ništa ne ću moći shvatiti od ovog kompliciranog broda. Ali, poslije škole, vidio sam, da će na brodu već lakše ići...

— Kaže komandant, — dodao je drugi — da si postao majstor svog oružja. Nije lako biti komandir boračkog odreda.

Dvije godine je na brodu. Ni dana nije bio iskrčan, osim za vrijeme odsustva. Pa i onda se nećkao. Mislio je čak i ne poći. A koliko je naučio, najbolje se vidjelo na posljednjem gađanju. Plovili su otvorenim morem, Remorker je vukao metu i kad se pojavio iza jednog otoka na čistini, bili su spremni za početak gađanja.

— Pogledam dobro, uzmem elemente i na komandu — »raspalim«. Gruvaju oružja. Oko mete praši more. Divota jedna. Pogledam na most. Vidim, komandant zadovoljan. — Sad ili nikad, velim drugovima, a oni — ne znaju za sebe od sreće. Sijaju nam lica od zadovoljstva. I, odjednom, meta tone... Što ćeš više...

Bili su svi zadovoljni. Ispit dobrih i zrelih artiljeraca položili su vrlo dobro. Komandant broda ih je do jednog pohvalio.

Nije lako kormilariti

Razvodnik Marinko Maslač došao je u Mornaricu iz Čapljinje. Bilo mu je drago kao i ostalima, ali i on je strepio, da se na početku ne obruka.

— I ono, baš kao za inat, ne ide... Stanem jednom za kormilo, da smijem druga, kome je pozlilo — priča Maslač — ali brod: cik - cak. Znojim se, sram me. A komandant šuti. Pokušam, da umirim brod, ali ne pomaže...

To je bio njegov početak. Ali ne samo njegov. Komandant se nije ljutio. Uzeo je kormilo u ruke, umirio brod, izdavao komande i sam kormilario. Mornar je gledao i učio. Bilo je to za prvi put...

— A kako je sada? — pitam ga.

— Najbolje neka sam odgovori, kaže komandant. — Boljeg kormilara do sad na brodu nisam imao. Eto, na primjer, neki dan idemo u vožnju i... Uostalom, neka sam ispriča...

Pogledao sam mornara, a on upravi oči u svoje drugove. Ne želi, da sam o sebi priča, nego o kolektivu, o drugarstvu, o svojim drugovi-

ma sa minolovca s kojima je proveo mnoge lijepe dane i neprospavane noći na izvršenju zadatka. O vožnjama po teškom moru i slabom vremenu.

Dogodilo se u luci

Jedinica minolovaca se vratila sa jednog zadatka u bazu. Na sidrištu sve je mirno. Palubna straža sprema brod za noć.

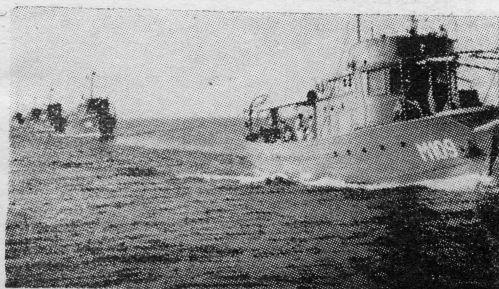
Niko nije ni pomislio, da će vrijeme naglo pogoršati. Najprije mali vjetar, a komandanti po pomoračkom instinktu i meteorološkim podacima zaključuju, da se približava nevrijeme. Ostati u četverovezu značilo je izložiti brod i ljudstvo opasnosti.

— Nije preostalo ništa drugo nego isploviti iz luke — pričao je Pavle Plavšić, motorista na ovom brodu.

— Na vez! »dao« je komandant.

Spasiti brod, bila je prva pomisao cjelokupne posade. Brzo su prekinuli prethodne radove i zauzeli svoja mjesta. Motori su zabrujali.

— Dizali smo sidro. Učinilo nam se, da je vrijeme veoma kratko. Svaki trenutak može da bude odsudan. Sidro ore... Zakačilo ja za lanac susjednog broda, a more već bjesni. Brod do nas

Minolovci u formaciji

zavezao krmom i povukao naš sidreni lanac... Žuljevi pucaju i krv se razliva po dlanovima... Napokon spasila nas je samo prisebnost i vještina.

* * *

Ovo nije sve. To su samo neki detalji života i službe posade ovog minolovca. Tako je i na drugim brodovima Ratne mornarice. Drugarstvo posade, koje ih veže i ljubav prema brodu, ostat će u trajnoj uspomeni i onih, koji dolaze i onih, koji će u Mornaricu doći da smijene drugove.